

[Handelsministeren.]

indstillet på at imødekomme eksportørernes behov for at opnå forsikring af forretninger med tilstrækkelig langfristede kreditvilkår. Jeg skal i denne henseende dels henvisne til, hvad jeg allerede har sagt om betydningen af at undgå et kreditkapløb mellem lande, dels til, at det alene er eksportkreditrådets opgave at forsikre den kommercielle kreditgivning, medens ydelsen af statslån og forsikring af de særlige, ikke kommercielle kreditter, der ydes til udviklingslandene, finder sted i henhold til § 7 i lov af 19. marts 1962 om teknisk samarbejde med udviklingslandene.

Kritikken skyldes ofte en fejlagtig sammenligning mellem den almindelige danske eksportkredit og andre landes hjælp til udviklingslande, eller den kan skyldes, at den enkelte eksportør i en konkret forretning kan føle sig fristet til at tilbyde en noget længere kredittid end normalt uden at være opmærksom på de konsekvenser, dette ofte vil medføre i den kommende konkurrence.

En enkelt eksportør har i sin kritik givet udtryk for, at den engelske eksportkreditordning er bedre end den danske, og at vi burde efterligne det engelske system. Jeg ved, at denne opfattelse ikke deles af de danske erhvervsorganisationer, og så vidt mig bekendt er den engelske ordning på ingen måde fritaget for kritik — i England.

Det er i øvrigt ikke noget usædvanligt, at der i andre lande fremkommer lignende kritik. Jeg kan eksempelvis nævne, at en svensk industrimand for nylig i en artikel i et svensk industritidsskrift har kritiseret, at det svenske eksportkreditnævn ikke vil garantere kredittider, der nogenlunde svarer til kundernes ønsker. Den svenske industrimand finder, at eksportkreditnævnet burde kunne acceptere den svenske eksportindustriens synspunkter og stole på, at man ikke søger om kreditgarantier i tilfælde af, at eksport til det pågældende land ikke er tilrådelig.

Jeg nævner dette eksempel som en bekræftelse på, at kritik ikke er noget specielt dansk fænomen. Kritikken har formentlig sin årsag i, at kritikeren ofte må savne den tilstrækkelige baggrund for vurdering af problemstillingen, som det organ har, der skal træffe afgørelserne og bære ansvaret herfor.

Jeg skal med disse bemærkninger tillade mig at anbefale lovforslaget til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Ministeren for Grønland (Carl P. Jensen): Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om mineralske råstoffer i Grønland og forslag til lov om Grønlands geologiske undersøgelse*.

Baggrunden for udarbejdelsen og fremsættelsen af lovforslaget om mineralske råstoffer i Grønland må søges i de senere års stigende interesse såvel fra ind- som fra udland for efterforskning og kommerciel udnyttelse af Grønlands mineralforekomster.

Selv om statens indseende med virksomheder i Grønland af den her omhandlede art er sikret derved, at lov nr. 181 af 8. maj 1950 om efterforskning og indvinding af råstoffer i kongeriget Danmarks undergrund må anses at gælde for Grønland, så er forholdene i Grønland på dette — som i øvrigt på så mange andre områder — så særegne, at behovet for en specielt for Grønland gældende minelov er blevet stedse mere påtrængende.

For at få skabt klarhed over arten og omfanget af det komplekse af problemer, som måtte forudsættes kun at kunne løses ad lovgivningsvejen, nedsatte den daværende minister for Grønland i begyndelsen af 1960 en kommission, der som opgave fik pålagt dels at fremkomme med udkast til en minelov for Grønland, dels at overveje og stille forslag om, hvorledes rammerne for den igangværende geologiske kortlægning af Grønland burde tilrettelægges fremover. Kommissionen afgav i juni måned 1963 sin betænkning, og de foreliggende lovforslag er begge udarbejdet på grundlag af denne betænkning.

Forslaget til lov om mineralske råstoffer i Grønland er udarbejdet ud fra det hovedsynspunkt, at det af hensyn til fremme af det grønlandske erhvervsliv på den ene side er vigtigt at gøre minevirksomhed af enhver art i Grønland så attraktiv som muligt, men at der på den anden side samtidig bør etableres en rimelig sikkerhed af statens interesser. En sådan hensyntagen til statens interesser må anses for naturlig, ikke alene fordi staten i Grønland står som ejer både af undergrunden og overfladearealerne, men også fordi der jo ikke i Grøn-

[Ministeren for Grønland.]

land eksisterer en almindelig indkomst- og formueskattelovgivning.

Forslaget til lov om Grønlands geologiske undersøgelse må ses i nøje sammenhæng med lovforslaget om minerale råstoffer i Grønland, bl. a. fordi der tillægges Grønlands geologiske undersøgelse betydningsfulde opgaver i forbindelse med koncessionshaveres efterforskning og udnyttelse af grønlandske råstoffer.

Forslaget lovfæster eksistensen af og fastsætter de opgaver, som fremover pålægges Grønlands geologiske undersøgelse (GGU), og de økonomiske konsekvenser af lovforslaget påregnes ikke i første omgang at blive særlig byrdefulde, idet der, bortset fra normering af nogle ganske få tjenestemandstillinger, ikke foreløbig skønnes at blive behov for større bevillinger end dem, der ville blive aktuelle selv ved bibeholdelse af den nuværende organisationsform.

Med hensyn til bestemmelserne i lovforslagene i øvrigt skal jeg henvise til de bemærkninger hertil, som lovforslagene indeholder, og jeg skal hermed tillade mig at anbefale lovforslagene til det høje tings velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmand Iver Poulsen.

Formanden: Dersom ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at den ønskede orlov meddeles. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmand Iver Poulsen.

Formanden: Dersom ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at stedfortræderen indkaldes. (Ophold). Det er vedtaget. Fru Anne Elisabeth Feldt-Rasmussen, Rødding pr. Viborg, vil herefter blive indkaldt som midlertidigt medlem af folketinget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om regulering af bymæssige bebyggelser [af Axel Kristensen m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 10) findes i tillæg A. sp. 223, fremsættelsen i tidenden sp. 584).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Boligministeren (Kaj Andresen): Som det fremgår af bemærkningerne, er forslaget til lov om ændringer i lov om regulering af bymæssige bebyggelser, fremsat af venstre og det konservative folkeparti, en genfremsættelse. Jeg skal straks sige, at jeg — med ønske om visse modifikationer med hensyn til enkelte bestemmelser — er positivt indstillet over for lovforslaget og gerne vil deltage i forhandlingen om det, for at vi i fællesskab kan nå frem til et resultat.

Problemerne omkring en hensigtsmæssig byudvikling og en sikring mod en spredt og tilfældig placering af bebyggelsen har i de seneste år beskæftiget folketinget adskillige gange, og fra regeringens side er man opmærksom på de problemer, der foreligger.

Da byreguleringsloven blev gennemført i 1949, skyldtes det, at man ønskede at hindre, at der blev inddraget stadig større arealer til udstykning og salg som parceller. Herved fremkom en tilfældig og ofte uhenigtsmæssig placering af bebyggelserne i forhold til nuværende og fremtidige massetransportmidler, således at der spildtes tid og påførtes udgifter til transport mellem bolig og arbejdssted. Beboerne i de spredte bebyggelser fik dårlig adgang til forretningskvarterer, skoler, sociale institutioner o.s.v., og sundhedsmæssigt opstod der uheldige forhold på grund af manglende kloakering. Samtidig kunne der opstå et investeringspild, fordi en byspredning medfører, at der i en meget lang række områder er for få mennesker til at bære udgifterne til afhjælpning af de nævnte mangler, f. eks. forsyning med kloak og etablering af skoler.

Byreguleringslovens byudviklingsplaner for de større bysamfund skulle medvirke til at afbøde en sådan fortsat uheldig udvikling, og dette er også i vidt omfang lykkedes. Byreguleringsloven af 1949 foreskrev, at der skulle gennemføres byudviklingsplaner for 4 byudviklingsområder, men systemet i loven fandt en sådan tilslutning hos kom-